

УДК 342.9

*Є. В. Довжич
заступник керівника**Чугуївської місцевої прокуратури Харківської області***ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕТЕКТИВА НАБУ**

Вступ. Без юридичної відповідальності неможливе забезпечення формування правомірної поведінки суб'єктів відповідних правовідносин. Згідно із частиною 1 статті 10 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], детектив НАБУ є державним службовцем, а отже таких осіб закон наділяє повноваженнями вчиняти дії від імені держави. Саме тому, в колі зору громадянського суспільства постійно перебувають питання, пов'язані із поведінкою детективів, їх персональними якостями, відповідності найвищим стандартам компетентності та професіоналізму. Специфіка правовідносин, у яких беруть участь детективи НАБУ, визначає необхідність встановлення їх відповідальності за неналежне здійснення своїх функцій. Рівень професійності детектива НАБУ та його відповідальності при здійсненні службових функцій безпосередньо має вплив на законність і якість діяльності у сфері кримінального переслідування вищих посадових осіб органів державної влади України та органів місцевого самоврядування України, які вчиняють корупційні правопорушення. Саме тому, справедливим та необхідним є застосування різноманітних заходів впливу до детективів НАБУ за їхні протиправні дії чи бездіяльність.

Відповідальність детектива НАБУ є найефективнішим засобом забезпечення належної поведінки такими особами. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] визначає правові основи організації та діяльності Національного антикорупційного бюро України, проте у змісті даного нормативно-правового акту відсутня чітка законодавча регламентація юридичної відповідальності детектива НАБУ, що у цілому може посприяти зловживанню детективами своїми правами та обов'язками. Ґрунтовне дослідження відповідальності детектива НАБУ є необхідним, оскільки у юридичній літературі фактично не зустрічаються такого роду праці, тому дане питання на сьогодні у цілому залишається поза увагою. Варто відзначити, що питання юридичної відповідальності детектива НАБУ характеризується низкою неточностей та недоопрацювань чинного законодавства. Зважаючи на це, дана ситуація вимагає активізації діяльності науковців із метою сприяння законодавцю у питаннях розробки правових норм, які дадуть змогу звести до мінімуму

кількість правопорушень, що вчиняються детективами НАБУ. Тому, актуальність дослідження даної теми полягає із однієї сторони, в особливостях службової діяльності таких осіб. Переслідування вищих посадових осіб органів державної влади України та органів місцевого самоврядування України, які вчиняють корупційні правопорушення, вимагає від детективів НАБУ суворе дотримання чинного законодавства та передбачених законом процедур. Із іншої сторони, питання відповідальності детектива НАБУ є фактично не дослідженим на науковому рівні, що обумовлює необхідність звернення до його аналізу.

Стан дослідження. Серед дослідників питання відповідальності детектива НАБУ, виділимо передусім працю Ю.М. Питель [2] «Юридична відповідальність працівників Національного антикорупційного бюро України», яка втім присвячена не лише відповідальності детектива НАБУ, а відповідальності усіх працівників Національного антикорупційного бюро України, а також відзначимо внесок таких науковців, як: О.В. Баганець, Р.В. Войтюк, В.М. Галунько, В.О. Гринюк, А.В. Лапкін, М.А. Погорецький, О.Ю. Татаров, А.Б. Степанов, Л.Д. Удалова, В.І. Цимбалюк, В.І. Чечерський, М.В. Черноусько, Н.В. Шинкаренко, О.М. Юрченко, Ю.П. Янович тощо. Втім, варто відзначити, що внесок кожного із них у розвиток досліджуваного інституту є різний, адже зазначені дослідники не розглядали комплексно питання відповідальності детектива НАБУ, а звертали увагу на окремі аспекти, пов'язані із нею. Як наслідок, в таких умовах дослідження питання відповідальності детектива НАБУ на сьогодні є необхідним.

Мета. Дослідження питання відповідальності детектива НАБУ.

Основні результати. Аналіз відповідальності детектива НАБУ розпочнемо із дисциплінарної відповідальності. Так, суттєвим недоліком Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] є те, що дисциплінарна відповідальність детективів НАБУ ніяким чином не врегульована в нормах даного нормативно-правового акту. Для порівняння, Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3] містить окремий розділ, присвячений дисциплінарній та матеріальній діяльності державних службовців; дисциплінарна відповідальність суддів врегульовується

нормами Розділу VI «Дисциплінарна відповідальність судді» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 року № 1402-VIII [4]; в Розділі VI «Дисциплінарна відповідальність прокурора» Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII [5] містяться норми, які врегульовують питання дисциплінарної відповідальності прокурора тощо. Тобто, для вітчизняного законодавства цілком звичною практикою є врегулювання питань, пов'язаних із дисциплінарною відповідальністю, у спеціальному законодавстві, що регламентує функціонування відповідної сфери, а Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] таке регулювання не враховує низку важливих моментів. В статті 28, присвяченій дисциплінарній відповідальності працівників Національного антикорупційного бюро України та Дисциплінарній комісії Національного антикорупційного бюро України, регламентовано наступні питання: 1) статус Дисциплінарної комісії Національного антикорупційного бюро України; 2) порядок дисциплінарного провадження щодо працівників Національного антикорупційного бюро України; 3) підстави для притягнення працівника Національного бюро до дисциплінарної відповідальності. Разом із тим, залишаються невстановленими такі важливі моменти, як наприклад види дисциплінарних стягнень та умови їх застосування.

Так, згідно зі статтею 28 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], Дисциплінарна комісія Національного антикорупційного бюро України є командою із п'яти осіб, у тому числі дві особи, визначені Радою громадського контролю при Національному бюро, створеною для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Національного бюро. Діє Дисциплінарна комісія Національного антикорупційного бюро України на підставі положення про Дисциплінарну комісію Національного бюро, яке затверджується Директором Національного бюро. Так само Директор затверджує і склад комісії. Основна функція комісії – складення висновку про наявність чи відсутність у діях детектива Національного бюро дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності з визначенням рекомендованого виду дисциплінарного стягнення на підставі фактів, встановлених службовим розслідуванням. На підставі даного висновку Директор Національного бюро приймає рішення про застосування дисциплінарного стягнення щодо детектива НАБУ, яке може бути оскаржено до суду.

Перелік підстав для притягнення детектива Національного антикорупційного бюро України до дисциплінарної відповідальності є вичерпним,

і його визначено в частині 4 статті 28 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1]: 1) невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків; 2) незаконне розголошення інформації з обмеженим доступом, яка стала відомою працівнику у зв'язку з виконанням його повноважень; 3) порушення встановленого законом порядку і строків подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 4) публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості; 5) негативні результати перевірки на доброчесність або моніторингу способу життя працівника; 6) інші підстави, передбачені Законом України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3] для працівників Національного бюро, які є державними службовцями, або Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ України [6] для працівників Національного бюро, які є особами начальницького складу. Відзначимо, що перелік підстав притягнення до дисциплінарної відповідальності детектива НАБУ має невичерпний характер. Кожна із перерахованих підстав не є достатньою для притягнення детектива НАБУ до цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності, але разом із тим їх виникнення безперечно породжує необхідність застосування до детектива НАБУ санкцій. Щодо останньої підстави зазначимо, що Ю.М. Питель вказує на те, що працівники НАБУ керуються Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ України [6; 2, с. 149]. Проте, такий висновок є помилковим, адже даний нормативно-правовий акт врегульовує дисциплінарну відповідальність виключно начальницького складу. Детективи НАБУ не є начальницьким складом даного органу, а відносяться до категорії працівників НАБУ. Звернемо увагу на те, що згідно із частиною 1 статті 10 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], старші детективи та детективи Національного бюро є державними службовцями. Із цього зробимо висновок, що у питаннях притягнення детективів НАБУ до дисциплінарної відповідальності, варто керуватись нормами Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3].

Дослідження дисциплінарної відповідальності детектива НАБУ засвідчило, що даний інститут характеризується наступними особливостями:

1) детектив НАБУ є державним службовцем, а отже його притягнення до дисциплінарної відповідальності здійснюється не лише згідно норм Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], а й у відповідності до положень Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3];

2) для притягнення детективів НАБУ до дисциплінарної відповідальності сформовано Дисциплінарну комісію Національного антикорупційного бюро України;

3) до детективів НАБУ застосовуються наступні види дисциплінарних стягнень – зауваження, догана, попередження про неповну службову відповідність чи звільнення з посади державної служби.

Серед проблем дисциплінарної відповідальності детектива НАБУ, виділимо наступні:

1. Дисциплінарна відповідальність детектива НАБУ фактично не врегульована в нормах Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1].

Як нами встановлено, для вітчизняного законодавця цілком поширеною є практика врегулювання питання притягнення до дисциплінарної відповідальності у спеціальному законодавству, присвяченому тій чи іншій сфері державного управління. Разом із тим, Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] містить лише одну статтю, присвячену даному питанню. Вона встановлює порядок функціонування Дисциплінарної комісії Національного антикорупційного бюро, а також підстави притягнення детектива НАБУ до дисциплінарної відповідальності. Але, по-перше, інші питання, пов'язані із дисциплінарною відповідальністю детектива НАБУ залишаються невстановленими, зокрема дисциплінарні стягнення, та їх співвідношення із підставами, залишаються неврегульованими; по-друге, підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності детектива НАБУ не відповідають підставам притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців.

Для вирішення даної проблеми, пропонуємо передбачити у змісті Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] розділ «Дисциплінарна відповідальність працівників НАБУ». Зміст даного розділу має відповідати відповідним положенням Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3]. При цьому, підстави притягнення мають включати положення обох нормативно-правових актів.

2. Прокурор, як процесуальний керівник, не має можливості впливу на детектива НАБУ, у тому числі й притягувати його до відповідальності за неправомірні дії чи бездіяльність під час здійснення досудового розслідування.

Як нами відзначалось раніше, прокурор згідно чинного кримінального-процесуального законодавства позбавлений можливості впливати на детектива НАБУ, який неналежним чином виконує процесуальні обов'язки. На нашу думку, виходячи із правового статусу прокурора та детектива

НАБУ у кримінальному провадженні, найбільш доцільним є надання прокурора повноваження самостійно, за власним рішенням, усувати детектива НАБУ від кримінального провадження.

Тож, для вирішення другої проблеми, пропонуємо доповнити частину 2 статті 36 Кримінального процесуального кодексу України [7] ще одним пунктом «самостійно усувати слідчого від здійснення досудового розслідування».

Наступним видом відповідальності детектива НАБУ, згідно із частиною 2 статті 20 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], є цивільно-правова. У науковій літературі цивільно-правова відповідальність визначається, як застосовувані юрисдикційними органами примусові заходи до правопорушника, що здійснюються уповноваженими на те суб'єктами шляхом правозастосування, а підставою до її застосування є невиконання особою свого обов'язку у зобов'язальному правовідношенні [8, с. 22]. У контексті діяльності детектива НАБУ даний вид відповідальності варто розглядати дещо інакше, як застосування державного примусу до правопорушника шляхом позбавлення певних благ чи покладення обов'язків майнового характеру [2, с. 150].

Таким чином, особливості цивільно-правової відповідальності детектива НАБУ є наступними:

1) детектив НАБУ є державним службовцем, а тому його притягнення до цивільно-правової відповідальності здійснюється згідно норм Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3];

2) відшкодування майнової шкоди, спричиненої діями чи бездіяльністю детектива НАБУ, здійснюється державою, яка втім має право регресної вимоги до детектива НАБУ;

3) цивільно-правова відповідальність детектива НАБУ має добровільно-примусовий характер.

Проблема цивільно-правової відповідальності детектива НАБУ є аналогічною до однієї із проблем дисциплінарної відповідальності – цивільно-правова відповідальність детектива НАБУ не врегульована в нормах Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1]. Для її вирішення, пропонуємо передбачити у змісті Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] розділ «Матеріальна відповідальність працівників НАБУ». Зміст даного розділу має відповідати відповідним положенням Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3].

Правове регулювання адміністративної відповідальності детективів НАБУ здійснюється за допомогою норм Кодексу України про адміністративні правопорушення [9]. Стаття 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення

[9] встановлює, що адміністративна відповідальність настає, якщо порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності, а стаття 23 даного нормативно-правового акту передбачає, що адміністративне стягнення є мірою адміністративної відповідальності і застосовується з метою виховання особи, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень, як самим правопорушником, так і іншими особами. Виходячи із цього, адміністративна відповідальність детектива НАБУ – це застосування до детективів НАБУ, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, що накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і у порядку, встановлених нормами адміністративного права, та які застосовуються з метою виховання особи, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень, як самим детективом НАБУ, так і іншими особами, у разі, якщо порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Стаття 14 Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] визначає, що посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані із недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків. Формулювання «посадові особи» не в повній мірі відповідає тематиці нашого дослідження, адже воно свідчить про те, що суб'єктами адміністративної відповідальності є не всі державні службовці, а лише ті, які є посадовими особами. Тобто, законодавче формулювання «посадова особа» є значно вузьким за «державний службовець», але зміст Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] свідчить про можливість застосування даного терміну саме до державних службовців.

Так, окремий розділ, присвячений адміністративним правопорушенням державних службовців, у даному нормативно-правовому акті відсутній. Передусім звернемо увагу на Главу 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією». В Законі України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1] передбачено, що працівники НАБУ, а отже і детективи НАБУ, самостійно приймають рішення в межах своїх повноважень. Відповідно, посада детектива НАБУ, є такою, що пов'язана із суттєвими корупційними ризиками. Статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення

[9], згідно яких може бути притягнуто до адміністративної відповідальності детектива НАБУ, є: 172-4 «Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності»; 172-5 «Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків»; 172-6 «Порушення вимог фінансового контролю»; 172-7 «Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів»; 172-8 «Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень»; 172-9 «Невжиття заходів щодо протидії корупції»; 212-2 «Порушення законодавства про державну таємницю»; 212-3 «Порушення права на інформацію та права на звернення» тощо. О.О. Губанов розподіляє адміністративні правопорушення, у яких суб'єктом є державний службовець, на 2 групи: 1) адміністративні правопорушення, у яких спеціальним суб'єктом є державні службовці, передбачені актами антикорупційного законодавства; 2) адміністративні правопорушення, у яких спеціальним суб'єктом є державні службовці, передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення [9] – порушення загальних службових обов'язків та порушення спеціальних службових обов'язків [10, с. 30]. Щодо першої групи, у чинному Законі України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII [11] регламентовано розділ, присвячений адміністративним правопорушенням державних службовців, а отже і детективів НАБУ, – Розділ IV «Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням». У його змісті визначено наступні адміністративні корупційні правопорушення, за вчинення яких може бути притягнуто до відповідальності детектива НАБУ – використання службових повноважень чи свого становища, одержання подарунків, одержання неправомірної вигоди або подарунка та поведіння з ними, сумісництво та суміщення з іншими видами діяльності, припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, робота близьких осіб). В свою чергу, в Кодексі України про адміністративні правопорушення [9] встановлено велику кількість норм, згідно яких може бути притягнуто до відповідальності детектива НАБУ, передусім також корупційних, як і відзначалось раніше нами у даній роботі.

У статті 24 Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] визначено наступні види адміністративних стягнень: 1) попередження; 2) штраф; 2-1) штрафні бали; 3) оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; 4) конфіскація: предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єк-

том адміністративного правопорушення; грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення; 5) позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання); позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; 5-1) громадські роботи; 6) виправні роботи; 6-1) суспільно корисні роботи; 7) адміністративний арешт; 8) арешт з утриманням на гауптвахті. Аналіз положень даного нормативно-правового акту свідчить про те, що до детективів НАБУ переважно застосовуються штрафи. Більшість із перерахованих видів стягнень, зокрема таких як арешт з утриманням на гауптвахті, не можуть застосовуватись до детективів НАБУ взагалі.

Тож, у процесі дослідження адміністративної відповідальності детектива НАБУ нами виділено її наступні особливості:

1) притягнення детектива НАБУ до адміністративної відповідальності здійснюється за допомогою норм Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] та Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII [11];

2) в Кодексі законодавець оперує терміном «посадова особа» у значенні «державний службовець», хоча останній є значно ширшим поняттям, тож це створює проблематику при притягнення детектива НАБУ до адміністративної відповідальності;

3) основним видом адміністративного стягнення, який застосовується до детективів НАБУ, є штраф.

Щодо проблем адміністративної відповідальності детектива НАБУ, вона на сьогоднішній день по суті є також одна – в адміністративному законодавстві відсутній термін державний службовець. Як наслідок, притягнення детективів НАБУ до адміністративної відповідальності, як державних службовців також ускладнюється. Саме тому, пропонуємо внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] із метою розширення розуміння проступків, які можуть здійснюватись «посадовими особами». Формулювання «посадова особа» пропонуємо замінити на формулювання «державний службовець». У такому разі, стаття 14 Кодексу України про адміністративні правопорушення [9] матиме назву «Відповідальність державних службовців» і встановлюватиме сутність адміністративної відповідальності

саме державних службовців, а отже і детективів НАБУ, а не лише посадових осіб.

Таким чином, кримінальна відповідальність детективів НАБУ характеризується наступними особливостями:

1) притягнення детектива НАБУ до кримінальної відповідальності здійснюється за допомогою норм Кримінальному кодексі України [12];

2) в Кодексі законодавець оперує терміном «службова особа» у значенні «державний службовець», що також ускладнює кваліфікацію вчинюваних детективом НАБУ злочинів;

3) за вчинення злочину на детектива НАБУ може бути накладено одне із наступних стягнень – штраф зі спеціальною конфіскацією майна, позбавлення волі чи позбавлення спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу, права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю за вчинений злочин, передбачений нормами Кримінального кодексу України.

Серед проблем кримінальної відповідальності детективів НАБУ також відзначимо оперування законодавцем терміном «службова особа» у значенні «державний службовець». Вирішення даної проблеми пропонуємо здійснити у спосіб, запропонований раніше щодо аналогічної проблеми адміністративної відповідальності – ввести в законодавчий обіг у сфері кримінального права термін «державний службовець» і внести відповідні зміни до Кримінального кодексу України [12].

Висновки. Таким чином, у процесі дослідження нами встановлено, що детективи НАБУ можуть бути притягнені до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності. Оскільки в кожному із зазначених випадків детективи НАБУ притягуються до відповідальності як державні службовці, досліджувані інститут характеризується низкою прогалин та неточностей. Передусім звернемо увагу на проблеми Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VI [1], який фактично не врегульовує питання дисциплінарної та цивільно-правової відповідальності детективів НАБУ і не містить посилань на Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII [3]. Проблеми адміністративної та кримінальної відповідальності мають у більшій мірі термінологічний характер, адже твердження про те, чи є детективи НАБУ посадовими і службовими особами є спірним.

Література

1. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VI // Відомості Верховної Ради України від 21.11.2014 – 2014 р. – № 47. – Стор. 3040. – Стаття 2051.
2. Питель Ю.М. Юридична відповідальність працівників Національного антикорупційного бюро України. Науковий вісник Херсонського державного університету: Серія Юридичні науки. – Випуск 2. – Том 3. – 2017. – С. 148-152.
3. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016. – № 4. – Ст. 43.
4. Про судоустрій і статус суддів. Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016. – № 31. – Ст. 5 45.
5. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 2-3. – Ст.12.
6. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України. Закон України від 22.02.2006 № 3460-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 29. – Ст. 245.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України від 08.03.2013 – 2013 р. – № 9-10. – Стор. 474. – Стаття 88.
8. Сліпченко С. О. Визначення поняття цивільно-правової відповідальності. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав : матер. «круглого столу», присвяч. пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова, м. Харків, 18 грудня 2015 р. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2016. – С. 19–22.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
10. Губанов О.О. Класифікаційний розподіл адміністративних правопорушень, в яких спеціальним суб'єктом є публічні службовці. Jurnalul juridic national: teorie și practică. – 2016. – № 6. – С. 28-31.

11. Про запобігання корупції. Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 49. – Ст. 2056.

12. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

Анотація

Довжич Є. В. Відповідальність детектива НАБУ. – Стаття.

В статті досліджено питання відповідальності детектива НАБУ. Проаналізовано законодавство України, що регулює питання відповідальності детектива НАБУ. Виділені проблеми притягнення до різних видів відповідальності детектива НАБУ.

Ключові слова: відповідальність, Національне антикорупційне бюро України, детектив, державна служба.

Аннотация

Довжич Е. В. Ответственность детектива НАБУ. – Статья.

В статье исследованы вопросы ответственности детектива НАБУ. Проанализировано законодательство Украины, регулирующее вопросы ответственности детектива НАБУ. Выделены проблемы привлечения к различным видам ответственности детектива НАБУ.

Ключевые слова: ответственность, Национальное антикоррупционное бюро Украины, детектив, государственная служба.

Summary

Dovzhych Ye. V. The responsibility of detective NABU. – Article.

The responsibility of the detective of the NABU is researched. The legislation of Ukraine, which regulates the responsibility of the detective of the NABU, is analyzed. The problems of attracting NABU detective to various types of responsibility are marked.

Key words: responsibility, National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, detective, public service.